

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 3P/77/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124205229
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľuboš Marcinko
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124205229.4

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté deti:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,
C. B., nar. XX.XX.XXXX,

bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, so sídlom Hurbanova 17, Žilina, dieťa matky: D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, zastúpenej advokátkou Mgr. Annou Vojtikevičovou, so sídlom J. M. Hurbana 30, Žilina; a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, G. H. XXX/X, I., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia - bez podania návrhu vo veci samej, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

I. Súd dočasne zveruje maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX,
- každý týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod;
- každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod;
s tým, že otec maloletého prevezme a odovzdá v súdom stanovenom čase v mieste bydliska matky.

III. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým C. B., nar. XX.XX.XXXX,
- každý týždeň v utorok od 14.30 hod. do 15.00 hod;
- každý párný týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 10.00 hod;
s tým, že styk bude prebiehať za prítomnosti matky a v mieste bydliska matky.

IV. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a styk umožniť.

V. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100 eur mesačne a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podala na Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) dňa 26.04.2024 podanie označené ako „Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP“, ktorým sa domáhala, aby súd nariadil otcovi odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky a zároveň matka žiadala, aby súd zveril maloleté dieťa dočasne do jej osobnej starostlivosti, upravil styk otca

s maloletým každý týždeň v utorok od 15:00 hod. do 18:00 hod. a zaviazal otca k povinnosti platiť výživné na maloletého vo výške 100 eur do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a k povinnosti nahradiť matke trovy konania do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého sú rodičmi dvoch maloletých detí: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX. Matka má ešte dcéru z predchádzajúceho vzťahu, J. C., nar. XX.XX.XXXX. Matka a otec žili v partnerskom vzťahu do 19.04.2024 na adrese trvalého pobytu navrhovateľky, kde majú aj všetky deti trvalý pobyt. Dňa 19.04.2024 išli matka s otcom a maloletými synmi A. a C. navštíviť rodinu otca do Zástrania a plánovali tam aj prespať. Maloletých synov nechali u rodičov otca v Zástraní a matka s otcom a so sesternicou matky si vyrazili do mesta. Tam došlo medzi matkou a otcom k hádke, a to pre problémy, ktoré medzi matkou a otcom pretrvávali už dlhšiu dobu, konkrétne pre neprimerané a necitlivé dožadovanie sa pohlavného styku otcom (matka bola v tom čase cca 3 týždne po pôrode), citové vydieranie a vyhrážanie sa otca a nadmerné požívanie alkoholických nápojov otcom. Pri tejto hádke vzal otec okrem iného matke jej platobnú kartu od jej bankového účtu, ktorú jej doteraz neodovzdal. Do domu rodičov otca v Zástraní sa vrátili z mesta matka a otec každý zvlášť. Tam neskôr hádka medzi nimi pokračovala a matka odmietla pohlavný styk s otcom, čo otca rozzúrilo. Na druhý deň ráno, v sobotu 20.04.2024, otec odišiel do krčmy, odkiaľ matke písal SMS správy, že to takto ďalej nejde, že si chce užívať. Matka bola so synmi ešte stále v dome rodičov otca. V tom čase dovezol otec maloletej J. podľa predchádzajúcej dohody maloletú Emu matke do Zástrania k rodičom otca. Matka sa rozhodla, že využije možnosť odvozu a chcela spolu so všetkými tromi deťmi odísť domov do Svederníka. Do auta, v ktorom sedel otec maloletej J., začala nakladať maloletú J. a maloletého C., a keď sa vrátila do domu rodičov otca pre maloletého A., aby aj jeho naložila do auta, stará matka bola s ním zamknutá v izbe, telefonovala s otcom, ktorý bol v krčme, a odmietla maloletého A. matke odovzdať. Matka ju o jeho odovzdanie nejakú dobu pred dverami izby s plačom žiadala, ale nemohla nechať zvyšné 2 deti (3 a 3-ročnú Emu a 3-týždňového Patrika) dlho v aute a nechcela sa opätovne stretnúť s otcom, tak sa rozhodla odísť aspoň s týmito dvomi deťmi domov. Otcovi sa snažila opakovane neúspešne dovolať, tak ho cez SMS správy žiadala o vydanie maloletého A., čo otec odmietol. V nedeľu 21.04.2024 matka opäť prišla do domu rodičov otca, podarilo sa jej vziať maloletého A., ktorý v čase, keď prišla plakal a naložiť ho do auta, lebo v tom čase nebol otec doma. Ale počas toho, ako sa matka vrátila do domu pre kočik, pribehol otec a vytiahol maloletého A. z auta, načo začal maloletý A. opäť neúfňavo plakať a niesol ho náhlivo späť do domu. Keď sa mu v tom matka snažila zabrániť, privrel jej ľavú ruku do dverí domu, čím jej spôsobil na ruke pomliaždeninu. Matka bola tieto skutočnosti oznámiť toho dňa, t.j. 21.04.2024, na políciu, nakoľko však doteraz neboli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému A., vo veci odovzdania maloletého A. do jej starostlivosti ju polícia odkázala na súd a prijala len trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestných činov proti ľudskej dôstojnosti, pričom v tejto veci ďalej koná. Matka sa naďalej opakovane pokúšala otca telefonicky kontaktovať, on jej však telefonické hovory nedvíhal. Matka má obavy o svoje zdravie, a preto sa osobne bojí ísť do domu rodičov otca, čo jej aj tak otec cez SMS správu zakázal. Matka sa preto opakovane domáha vydania maloletého Šimona cez SMS správy, no neúspešne. Otec sa jej dokonca vyhrážal, že jej vezme aj maloletého C.. Dňa 23.04.2024 navrhol, že si môže maloletého A. zobrať aspoň na víkend, a tak sa zdalo, že od svojho konania upustí, no potom si to rozmyslel a maloletého A. matke odmietol dať. Matka nevidela svojho 2-ročného syna od 21.04.2024. Matke maloletý Šimon veľmi chýba, jeho odňatie z jej starostlivosti jej spôsobuje stres, ktorý má okrem iného negatívny dopad aj na tvorbu materského mlieka, ktorým dojčí maloletého C.. Vo všeobecnosti je prítomnosť matky pri starostlivosti a výchove dieťaťa v útlom veku dieťaťa nenahradiiteľná. V prípade, keď neexistuje žiadna prekážka na strane matky, ktorá by jej bránila v starostlivosti o dieťa, a keď neboli zistené žiadne nedostatky v jej doterajšej starostlivosti o dieťa, je neprípustné, aby jej otec bránil vo vykonávaní starostlivosti o dieťa tak útleho veku. Maloletý A. má dvoch súrodencov, s ktorými má vytvorené pevné citové väzby. V bydlisku navrhovateľky, a teda aj vo svojom bydlisku, má vytvorené všetky podmienky pre výchovu a vývin aj pre všetky svoje materiálne potreby. Býva tam s matkou, svojimi dvomi súrodencami a s rodičmi matky, ktorí matke so starostlivosťou o deti veľmi pomáhajú a s deťmi majú tiež vzájomne vytvorené hlboké citové väzby. Pre maloletého A. je toto miesto jeho domovom a útočiskom, cíti sa tam bezpečne. Býva tam od narodenia. Jeho vytrhnutie z tohto prostredia a z ustálených osobných väzieb s najbližšími musí preňho predstavovať neprimerané stresujúce zaťaženie a má zlý vplyv na jeho duševný a aj fyzický vývoj a z týchto dôvodov nemôže byť starostlivosť poskytovaná otcom považovaná za dostatočnú. Otec požíva alkoholické nápoje a často je v krčme, a v tom čase sa o maloletého A. stará pravdepodobne matka otca. Otec pracuje vo K. pre francúzskeho zamestnávateľa, kde montuje drevodomy. Do K. chodí na 2-4 týždne a potom je na Slovensku cca 2 týždne. Maloletý Šimon z dôvodu doterajšej častej absencie

otca doma nemá k nemu prirodzene vytvorenú takú silnú citovú väzbu, ako k matke, ktorá s ním bola nepretržite. Otec mal do práce vo K. odísť už minulý týždeň cez víkend, ale neurobil tak, no je veľká pravdepodobnosť, že bude musieť odísť v najbližších dňoch, aby o prácu neprišiel. Maloletý A. tak ostane pravdepodobne v starostlivosti otcových rodičov. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné, aby bola starostlivosť o maloletého A. vykonávaná matkou, ktorá doteraz túto starostlivosť riadne vykonávala a je spôsobilá túto starostlivosť riadne vykonávať aj naďalej. Matka je aktuálne poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 370 eur a prídavkov na deti spolu vo výške 180 eur. Od mája 2024 jej však tieto dávky vyplácané už nebudú, nakoľko otec je zamestnaný v zahraničí u zahraničného zamestnávateľa, a preto je v zmysle legislatívy EÚ (Nariadenie Rady EHS č. 883/2004 a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009) povinný uplatniť si rodinné dávky v krajine svojho zamestnávateľa, o čom bola matka upovedomená úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Mesačný príjem otca je 900 – 2 100 eur. Otec okrem svojich 2 maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. Na základe uvedeného matka žiada, aby súd v neodkladnom opatrení zároveň určil povinnosť otca prispievať jej na výživu maloletého A. sumou 100 eur mesačne. Vzhľadom na to, že matka sa nachádza v stave materiálnej núdze, bol jej rozhodnutím Centra právnej pomoci - Kancelária Žilina priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom podľa osobitného predpisu, t. j. zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“). Podľa matky konanie otca, ktoré zjavne odporuje dobrým mravom, tiež odôvodňuje použitie materiálneho korektívu uvedeného v § 55 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), a preto si v konaní voči odporcovi uplatňuje právo na náhradu trov konania. Sumarizujúc uvedené je podľa matky potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko doterajší stav nie je v najlepšom záujme maloletého A., keďže bezdôvodne obmedzuje jeho styk s matkou aj so súrodencami, a existuje dôvodná obava, že takéto obmedzovanie bude mať negatívny dopad tak na psychické aj fyzické zdravie samotného maloletého, ako aj na duševné zdravie matky a súrodencov maloletého.

3. O návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP rozhodol okresný súd uznesením zo dňa 03.05.2024, č. k. 3P/77/2024-30 tak, že ho zamietol.

4. Podľa správy zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 03.05.2024 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičia maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do 19.04.2024 v rodinnom dome. Jedná sa o 2-podlažný rodinný dom, pričom prizemie rodinného domu užíva matka maloletého A. spolu s maloletou J. C., nar. XX.XX.XXXX (dieťa pochádzajúce z predchádzajúceho vzťahu matky) a maloletým C. B., nar. XX.XX.XXXX (dieťa otca maloletého A.). Prvé podlažie rodinného domu užívajú rodičia a maloletý brat matky. V bytovej jednotke, ktorú užíva matka s maloletými deťmi sa nachádza obývačka, kuchyňa a detská izba. V detskej izbe má svoju posteľ maloletá J. a maloletý A.. Maloletý C. spáva v detskej postieľke v obývačke, kde spáva aj matka detí na rozťahovacom gauči. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote, pre výchovu a starostlivosť o deti vhodná. Otec maloletého dieťaťa býva v Žiline – Zástraní, v rodinnom dome so svojimi rodičmi. Jedná sa o dvojpodlažný rodinný dom – 1 bytová jednotka, kde aktuálne otec s maloletým A. užíva 1 izbu, ostatné priestory užíva so svojimi rodičmi. Maloletý A. spáva v prenosnej postieľke. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku, pre výchovu a starostlivosť o dieťa vhodná. V čase šetrenia v domácnosti otca bol prítomný aj maloletý A., ktorý bol čisto a vhodne oblečený. Otec má pre maloletého zabezpečené ošatenie, hygienické potreby. Matka otca maloletého dieťaťa je aktuálne PN, v starostlivosti o maloletého otcovi pomáha. Dňa 19.04.2024 navštívili rodičia maloletého A. spolu aj s maloletým Šimonom a maloletým C. rodičov otca maloletého dieťaťa v Zástraní, kde došlo medzi rodičmi maloletého ku konfliktu, na základe ktorého sa otec maloletého už do spoločnej domácnosti vo Svederníku nevrátil a maloletého A. si ponechal vo svojej starostlivosti, odmietol ho matke pri odchode zo Zástrania odovzdať. Otec maloletého dieťaťa sa vyjadril, že sa zatiaľ nechystá odovzdať maloletého A. do starostlivosti matky. O maloletého sa podľa jeho názoru dokáže riadne postarať. Ďalej uviedol, že maloletý je spokojný, za matkou sa nepýta, neplače, večer aj počas dňa ho dokáže uložiť na spánok, uspať. Pracuje vo Francúzsku na turnusy (6 týždňov v práci, 2 týždne doma), aktuálne má dovolenku, nevedel uviesť, kedy opäť nastupuje do práce. Otec maloletého dieťaťa poukazoval na to, že matka maloletého má stále potrebu chodiť po nociach, zabávať sa, o maloleté deti sa však dokáže riadne postarať (matka). Uviedol tiež, že je asi psychicky labilná, nakoľko sa vyjadruje, že si niečo urobí. Matka maloletého dieťaťa

uviedla, že na podanom návrhu v celom rozsahu trvá, nakoľko otec dieťaťa jej maloletého odmieta odovzdať. Každý deň otcovi dieťaťa píše, zaujíma sa o maloletého, maloletého sa jej však od otca nepodarilo prevziať. K tvrdeniam otca, že má stále potrebu chodiť po nociach uviedla, že chodievali buď spolu obaja aj s otcom dieťaťa – v čase, keď sa on zdržiaval na Slovensku a v tom čase starostlivosť o deti zabezpečila otcova matka v Zástraní, resp. niekedy išla aj sama s kamarátkami – vtedy starostlivosť o deti zabezpečil otec. Uviedla tiež, že psychicky labilná nie je, naopak otec dieťaťa ju často psychicky deptá, na čo mu ona povedala, že či už chce aby si niečo spravila a pod. V čase šetrenia v domácnosti matky boli prítomné aj maloleté deti, a to maloletá J. a maloletý C., o ktorých bolo riadne postarané. Bola tiež prítomná matka matky, ktorá potvrdila tvrdenia matky. V starostlivosti rodičov o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky. Vzhľadom k vyššie uvedenému, ako aj vzhľadom k tomu, že starostlivosť o maloletého A. doposiaľ v prevažnej miere zabezpečovala matka maloletého dieťaťa, keďže otec dieťaťa pracuje v zahraničí, odporúčame jej návrhu vyhovieť.

5. Matka podala na okresný súd dňa 07.05.2024 ďalší návrh na neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhala, aby súd zveril maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne do jej osobnej starostlivosti, upravil styk otca s maloletým každý týždeň v utorok od 14:30 hod. do 15:00 hod. za prítomnosti matky a zaviazal otca k povinnosti platiť výživné na maloletého vo výške 100 eur do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a k povinnosti nahradiť matke trovy konania do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Návrh odôvodnila tým, že nakoľko doteraz neboli súdom upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému C. a vzhľadom na opísané konanie otca v predchádzajúcom návrhu matky, matka považuje za potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov neodkladným opatrením. Otec sa matke vyhrážal, že jej vezme aj maloletého C., a to u matky vzbudzuje dôvodnú obavu o jeho zdravie a bezpečnosť. Maloletý C. je novorodenec, nemá ešte ani 6 týždňov. Prítomnosť matky pri vykonávaní starostlivosti o dieťa tak útleho veku je nevyhnutná a nenahraditeľná. Maloletý C. má dvoch súrodencov, s ktorými od narodenia vyrastá. Pre zdravý duševný, ale aj fyzický vývoj všetkých troch súrodencov je potrebné, aby boli spolu, a aby sa mohli medzi nimi vytvárať resp. posilňovať prirodzené súrodenecké citové väzby. V bydlisku matky, a teda aj vo svojom bydlisku, má maloletý C. vytvorené všetky podmienky pre výchovu a vývin a aj pre všetky svoje materiálne potreby. Býva tam s matkou, svojimi dvomi súrodencami a s rodičmi matky, ktorí matke so starostlivosťou o deti veľmi pomáhajú a s deťmi majú tiež vzájomne vytvorené hlboké citové väzby. Na základe uvedeného je nevyhnutné, aby bol maloletý C. zverený do dočasnej osobnej starostlivosti matky a vzhľadom na jeho potreby bol dočasne určený styk otca s ním v trvaní polhodiny jedenkrát do týždňa za prítomnosti matky. Matka bola do apríla 2024 poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 370 eur a prídavkov na 3 deti spolu vo výške 180 eur. Od mája 2024 jej však tieto dávky vyplácané už nebudú, nakoľko odporca je zamestnaný v zahraničí u zahraničného zamestnávateľa, a preto je v zmysle legislatívy EÚ (Nariadenie Rady EHS č. 883/2004 a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009) povinný uplatniť si rodinné dávky v krajine svojho zamestnávateľa, o čom bola matka upovedomená úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec si však doposiaľ právo na priznanie rodinných dávok vo K. neuplatnil a matka tak ostala bez akéhokoľvek príjmu. Od mája 2024 jej bude vyplácaný len prídavok na maloletú J. vo výške 60 eur mesačne a od otca maloletej J. výživné vo výške 100 eur mesačne. Otec pracuje vo K. pre francúzskeho zamestnávateľa, spoločnosť REEM France, kde montuje drevodomy. Do K. chodí na 2-4 týždne a potom je na Slovensku cca 2 týždne. Priemerný čistý mesačný príjem odporcu je cca 1 550 eur (za obdobie od októbra 2023 do apríla 2024 mu boli na účet zaslané výplaty spolu vo výške 10 340,98 eur, okrem toho však dostáva od zamestnávateľa zálohy v hotovosti). Otec okrem svojich 2 maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na skutočnosť, že od 19.04.2024 otec nijako neprispel matke na výživu maloletého C., ktorý je kŕmený výlučne už len umelým mliekom, ktoré stojí navrhovateľku 29 eur týždenne (čiže minimálne 120 eur mesačne), matka žiada, aby súd v uznesení o neodkladnom opatrení zároveň určil povinnosť otca prispievať jej na výživu maloletého C. sumou 100 eur mesačne. Vzhľadom na to, že matka sa nachádza v stave materiálnej núdze, bol jej Rozhodnutím Centra právnej pomoci - Kancelária Žilina priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom podľa zákon o poskytovaní právnej pomoci. Matka v konaní uplatňuje voči otcovi právo na náhradu trov konania, nakoľko má za to, že konanie otca, ktoré zjavne odporuje dobrým mravom, odôvodňuje použitie materiálneho korektívu podľa § 55 CMP. Sumarizujúc uvedené je podľa matky potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko doterajší stav nie je v najlepšom záujme maloletého C., keďže na základe doterajšieho správania otca existuje dôvodná obava, že stav bez úpravy môže viesť k nepriaznivým následkom majúcim dopad tak na psychické aj fyzické zdravie samotného maloletého, ako aj matky a súrodencov maloletého.

Uvedený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX bol zapísaný okresným súdom pod sp. zn. 3P/83/2024. Uznesením okresného súdu zo dňa 16.05.2024, sp. zn. 3P/77/2024, súd rozhodol o spojení konaní vedených pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3P/77/2024 a sp. zn. 3P/83/2024 na spoločné konanie, ďalej vedené pod sp. zn. 3P/77/2024.

6. Podľa správy zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 13.05.2024 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, matka maloletého dieťaťa na podanom návrhu v celom rozsahu trvá, maloletého C. navrhuje zveriť do svojej starostlivosti, na výživu maloletého jej otec dieťaťa prispel dňa 10.05.2024 sumou 50 eur. Maloletého A. má otec maloletých detí naďalej vo svojej starostlivosti. Od 02.05.2024 bola matka za maloletým Šimonom v Zástraní 1x, priniesla mu ošatenie, jedlo, hračku – osobne sa aj s maloletým stretla pred rodinným domom, kde otec maloletých detí aktuálne býva. Rodičia maloletých detí sú v kontakte cez sociálne siete, telefonické hovory sa nerealizujú – podľa vyjadrenia matky jej otec telefón nedvíha. Matka sa písomne dožaduje, aby otec odovzdal maloletého A. do jej starostlivosti. Otec maloletých detí sa vyjadril, že súhlasí so zverením maloletého C. do osobnej starostlivosti matky. V prípade, keď súd rozhodne, že sa do starostlivosti matky zveruje aj maloletý A., nemá problém maloletého matke odovzdať, do súdneho rozhodnutia si ho však ponechá vo svojej starostlivosti. Ďalej otec dieťaťa uviedol, že maloletý sa za matkou nepýta. Na výživu maloletého C. prispel sumou 50 eur dňa 10.05.2024. Nebol si istý, či ešte vôbec nastúpi do práce, ktorú vykonáva v zahraničí. Vzhľadom k vyššie uvedenému, útlmu veku maloletého C. ako aj vzhľadom k tomu, že v starostlivosti matky o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky, odporúčajú maloletého C. zveriť do osobnej starostlivosti matky.

7. Otec sa k návrhom matky písomne nevyjadril.

8. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec v období od 01.04.2023 do súčasnosti nebol zamestnaný v Slovenskej republike. Zo správy sociálnej poisťovne zo dňa 09.05.2024 vyplýva, že otec od 01.04.2023 nepoberal žiadne nimi vyplácané dávky. Zo správy z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 09.05.2024 vyplýva, že otec nebol v období od 01.04.2023 do súčasnosti poberateľom dávok v hmotnej núdzi ani štátnych sociálnych dávok.

9. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni súd zistil, že matka v období od 01.04.2023 do súčasnosti nebola zamestnaná v Slovenskej republike. Zo správy sociálnej poisťovne zo dňa 09.05.2024 vyplýva, že matka od 01.04.2023 nepoberala žiadne nimi vyplácané dávky. Zo správy z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 09.05.2024 vyplýva, že matka v období od 01.04.2023 do 30.04.2024 poberala prídavky na deti vo výške 120 eur mesačne a v mesiaci 03/2024 jej bol vyplatený príspevok pri narodení dieťaťa.

10. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 62 ods. 1 až 3 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1 a 2 CSP, § 329 ods. 1 až 3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

23. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariaďovaní neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa.

24. Matka sa svojím návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby maloleté deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Súd po oboznámení sa s návrhmi matky na nariadenie neodkladného opatrenia a tiež po oboznámení sa so správami zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 03.05.2024 a zo dňa 13.05.2024 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dospel záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti je dôvodný. Súd mal zo spisového materiálu osvedčené, že rodičia maloletých detí spolu aktuálne nežijú. Medzi rodičmi dlhšiu dobu pretrvávali problémy, ktoré vyvrcholili hádkou dňa 19.04.2024, kedy matka odišla z domácnosti starých rodičov zo strany otca, u ktorých boli na návšteve, aj s maloletým C., no maloletého A. jej stará matka odmietla vydať. Aktuálne žije matka s maloletým C. a s maloletou J. C., ktorú má z predchádzajúceho vzťahu, v domácnosti, v ktorej žili do uvedeného dňa spoločne aj s otcom. Otec tohto času zabezpečuje starostlivosť o maloletého A. v domácnosti svojich rodičov, kde majú k dispozícii vlastnú izbu.

25. Súd preto dospel k záveru, že aktuálne je vhodné dočasne zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť aj doteraz v prevažnej miere zabezpečovala a na jej ďalšie poskytovanie má vytvorené vhodné podmienky v rodinnom dome, na ktorý sú maloleté deti zvyknuté. S prihliadnutím na útlý vek maloletých detí a aj na skutočnosť, že otec maloletých detí v súčasnosti pracuje vo K. na turnusy, je preto v záujme zabezpečenia zdravého psychického a fyzického vývoja detí, aby starostlivosť o nich zabezpečovala matka. Matka má vo svojej starostlivosti aj maloletú J., ktorú má z predchádzajúceho vzťahu, a preto súd prihliadal aj na skutočnosť, že pre súrodencov je dôležité, aby vyrastali spolu a vytvárali si spoločné súrodenecké puto. V konaní nebola starostlivosť poskytovaná matkou kolíznym opatrovníkom ani otcom spochybnená ani namietaná ako nedostatočná. Otec pri šetrení kolíznym opatrovníkom uviedol, že súhlasí so zverením maloletého C. do osobnej starostlivosti matky a v prípade, keď súd rozhodne, že sa do starostlivosti matky zveruje aj maloletý A., nemá problém maloletého matke odovzdať. Aj zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloleté deti majú v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývoj. Pokiaľ je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti len jedného z rodičov, neznamená to, že tieto práva a povinnosti druhému rodičovi zanikajú. Obaja rodičia majú tieto práva a povinnosti a pokiaľ sa nevedia dohodnúť na ich výkone, rozhodne o nich súd.

26. Matka navrhovala v prípade dočasného zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením upraviť aj styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Šimonom každý týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a s maloletým C. každý týždeň v utorok od 14.30 hod. do 15.00 hod. za jej prítomnosti. No nakoľko súd v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti nie je viazaný návrhom matky, pretože CMP v tomto druhu konania neustanovuje, že by sa začínal len na návrh (§ 23 ods. 2 CMP v spojení § 111 CMP a nasl.), súd pristúpil k úprave styku otca s maloletými deťmi nad rámec matkou navrhovaného rozsahu, a to tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým Šimonom každý týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a s maloletým C. každý týždeň v utorok od 14.30 hod. do 15.00 hod. a každý párný týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 10.00 hod. Súd poukazuje na to, že otec maloletých detí má právo na pravidelné stretávanie s maloletými deťmi, ako aj na výchovné pôsobenie na nich a vytvorenie priestoru na budovanie plnohodnotného vzťahu s maloletými, ktorí vedenie otcom nevyhnutne potrebujú. Rovnako pre dieťa je veľmi dôležité, aby vnímalo vo svojom živote prítomnosť obidvoch rodičov, aj keď títo nežijú v spoločnej domácnosti. Takéto rozhodnutie zabezpečí maloletým deťom právo na starostlivosť aj zo strany otca, ich pravidelný kontakt s otcom a udržiavanie vzťahu s otcom.

27. Pri dočasnom zverení maloletých detí matke súd upravil i vyživovaciu povinnosť otca, ale iba v rozsahu zodpovedajúcom § 366 CMP, keď o tomto výživnom rozhodoval bez možnosti vykonania podrobnejšieho dokazovania ohľadom možností a schopností otca a potrieb maloletých detí. Matka podľa svojich vyjadrení poberala rodičovský príspevok vo výške 370 eur a prídavky na 3 deti spolu vo výške 180 eur len do apríla 2024. Od mája 2024 jej však tieto dávky vyplácané už nebudú, nakoľko odporca je zamestnaný v zahraničí u zahraničného zamestnávateľa, a preto je v zmysle legislatívy EÚ povinný uplatniť si rodinné dávky v krajine svojho zamestnávateľa, o čom bola matka upovedomená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Od mája 2024 bude matke vyplácaný len prídavok na maloletú J. vo výške 60 eur mesačne a od otca maloletej J. výživné vo výške 100 eur mesačne. Ku dňu šetrenia otec prispel matke len dňa 10.05.2024 sumou 50 eur. V posudzovanom prípade sa súdu nepodarilo v danom štádiu konania dostatočne prešetriť majetkové pomery otca. Súd má zo spisového materiálu

osvedčené, že otec pracuje vo K. v spoločnosti REEM FRANCE a matka vo svojom návrhu uviedla, že priemerný čistý príjem otca je cca 1.550 eur mesačne.

28. Podľa § 366 CMP možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Treba zdôrazniť, že rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, okrem prípadu, ak nevyhnutná miera je súčasne limitom schopností a možností povinného. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Súd vychádzajúc z účelu neodkladného opatrenia zaviazal otca prispievať na výživu každého z maloletých detí v sume 100 eur. Podľa názoru súdu takto určené výživné zabezpečí pokrytie základných potrieb maloletých detí, predovšetkým stravu, ošatenie a iné nevyhnutné výdavky. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd zo sumy životného minima určeného na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime) s prihliadnutím na vek maloletých detí, a preto rozhodol, tak ako je uvedené vo výroku V. tohto uznesenia.

29. Matka podala len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, návrh vo veci samej podaný nebol. Preto je toto uznesenie konečným rozhodnutím, pričom matka vo svojich návrhoch žiadala rozhodnúť aj o náhrade trov konania. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania zdôvodnila, tým že podľa § 15 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci Centrum právnej pomoci prizná advokátovi odmenu za právne zastupovanie, len ak si advokát uplatnil riadne a včas nárok na náhradu trov konania v konaní pred súdom. Podľa matky konanie otca zjavne odporuje dobrým mravom, čo odôvodňuje použitie materiálneho korektívu uvedeného v § 55 CMP.

30. V konaní podľa CMP vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu, nie je možné uplatňovať funkcie náhrady trov konania ako v civilnom sporovom konaní, a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Osobitosť mimosporového konania je daná tým, že úspešnosť účastníkov konania je ťažko určiteľná, pretože najdôležitejší je záujem maloletého dieťaťa. V tomto konaní ani jeden z účastníkov konania nie je úspešný, resp. neúspešný, preto v konaní pri určovaní náhrady trov nie je možné vychádzať zo zásady úspechu vo veci, tak ako je tomu v sporových konaniach. V týchto konaniach preto platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám. Z tohto pravidla zákon pripúšťa dve výnimky a to priznanie náhrady trov konania v zákonom špecifikovaných konaniach podľa § 53 CMP (v tomto prípade o také konanie nejde) a v prípade, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP). Aplikácia ustanovenia § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, a preto musí byť takáto výnimka náležite odôvodnená. Po preskúmaní oboch vyššie uvedených návrhov súd dospel k záveru, že v predmetnom prípade okolnosti konania neodôvodňujú spravodlivé priznanie nároku na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania. V mimosporových konaniach účastníci nie sú povinní byť zastúpení právnymi zástupcami a to, že účastníci konania nemajú právne vzdelanie a rozhodnú sa zo svojej vlastnej vôle byť zastúpení osobami s právnickým vzdelaním, ktoré toto zastúpenie poskytujú za úhradu, nie je v žiadnom prípade dôvodom na náhradu trov konania, ktoré im v dôsledku uvedeného vznikli. S poukazom na uvedené a neodôvodnenosť návrhov matky vo vzťahu k náhrade trov konania dospel súd k záveru, že v danom prípade nie je spravodlivé aplikovať moderačné právo súdu podľa § 55 CMP a trovy konania, ktoré vznikli oboj účastníkom počas konania sú povinní si hradiť sami, a preto súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP v spojení s ustanovením § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Žilina do 15 dní od doručenia tohto uznesenia.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, k akej spisovej značke sa podáva, a musí byť podpísané. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).